

Hoe kan je kans op nCoV infectie beperken?

- Je kunt de kans dat je ziek wordt verminderen door regelmatig je handen te wassen, proberen niet teveel in je neus of ogen te frunniken, en een-twee meter afstand te bewaren tot niezende en hoestende personen;
- Je kunt de kans dat een ander ziek wordt verminderen door thuis te blijven als je ziek voelt, regelmatig je handen te wassen, te niezen of hoesten in de binnenkant van de elleboog in plaats van de hand, en papieren zakdoekjes te gebruiken om in te hoesten, te niezen of de neus te snuiten. Gebruikte zakdoekjes gooi je weg.

Hoe zit het met mondkapjes?

- Het gebruik van mondkapjes beschermt de drager tegen besmetting als een zieke persoon dichtbij is (binnen een tot anderhalve meter) en druppeltjes met virus verspreidt door hoesten of niezen. Ernstig zieke patiënten verspreiden meer virus dan weinig zieke, nog rondlopende patiënten. Dit betekent dat mondkapjes werken als het risico op aanhoesten met het virus hoog is, bijvoorbeeld bij werk als verpleegkundige in een ziekenhuis waar zieke patiënten verpleegd worden die veel virus rondhoesten. Bij verplegen is er direct, intensief contact op korte afstand, in een afgesloten ruimte. De mondkapjes moeten per patiënt contact vervangen worden, en op juiste wijze (zonder ruimte rondom neus) aangemeten.

- In de algemene bevolking is de kans op blootstelling momenteel buitengewoon laag, en zal in het zeldzame geval dat blootstelling al plaatsvindt een nog weinig zieke persoon betreffen die rondloopt, en aan het begin van de ziekte slechts weinig virus rondhoest. Bovendien duren de contacten meestal slechts kort en zijn vaak op enige afstand. Ook hoest of niest de persoon niet continu virus rond.

In de algemene bevolking wordt gebruik van mondkapjes daarom afgeraden. Het is simpelweg niet effectief om verspreiding van ziekte te voorkomen, en al helemaal niet in een fase dat slechts zeer weinig zieke personen rondlopen.

- Werkgevers kunnen situaties vaststellen waarin een verhoogd risico lijkt te bestaan om blootgesteld te worden aan het nCoV. Te denken valt aan het bemonsteren van een mogelijk met nCoV-besmette patiënt door zorgpersoneel thuis of in een laboratorium. In dergelijke situaties wordt uit voorzorg gebruik van mondkapjes en persoonlijke beschermingsmaatregelen aangeraden.
- Buiten de zorgsector kunnen dergelijke situaties optreden bij luchthavens, op het moment dat de verspreiding van het nCoV in China of elders dermate intensief geworden is dat er een reële kans bestaat dat luchtvaartpersoneel wordt blootgesteld aan reizigers die voor of tijdens de reis ziek zijn geworden door nCoV. Zij zouden het virus immers kunnen verspreiden na aankomst hier.

Dit geldt dan voor personeel van vliegmaatschappijen of op luchthavens die veel contact hebben met reizigers, en bovendien herhaald dagelijks contact. Dus niet de reizigers zelf die relatief kort op de luchthaven verblijven en snel doorreizen.

De afweging op welk moment en situatie (d.i., afhankelijk van de infectiedruk in regio's waarop gevlogen wordt, en volume reizigers) het gebruik van mondkapjes gewenst wordt, dient gewogen te worden door de bedrijfsartsen. Dit besluit valt onder de verantwoordelijkheid van de werkgever die rekening moet houden met de Arbo Wetgeving. Deze wetgeving maakt heel andere afwegingen hoe blootstelling aan ziekteverwekkers voorkomen moet worden, dan de publieke gezondheidszorg.

Als besloten wordt tot gebruik van mondkapjes dient het personeel juist te worden ingelicht over het gebruik, en moeten voldoende wisselingen van mondkapjes over de dag mogelijk zijn.

Hoe kan de afweging zijn op welk moment het gebruik van mondkapjes op bijvoorbeeld luchthavens door werkgevers aangeraden wordt? Een belangrijke indicator is het geschatte risico dat zich een besmettelijke reiziger op de luchthaven bevindt, die nog onvoldoende ziek is om direct zelf medische hulp te zoeken, maar ziek genoeg om nCoV uit te hoesten of niezen.

In 2018 vlogen 71 miljoen reizigers van en naar Schiphol, ofwel ruim anderhalf miljoen per week. Er is in Nederland nog geen patiënt met nCoV infectie vastgesteld, of heeft mogelijk besmet rondgelopen op Schiphol. Het aantal importgevallen in Europa dat via een luchthaven binnengekomen is bedraagt op dit moment enkelen in Frankrijk Duitsland en Finland. Maar geen van deze gevallen is in entry screening ontdekt en ze zijn pas later, dagen na binnenkomst in het land, ziek geworden. Er is dus in Frankrijk, Duitsland of Finland geen aanwijzing dat er één of meer besmettelijke nCoV patiënt op een luchthaven verbleef, na een vlucht uit China. Ook op deze luchthavens zijn de aantallen passagiers hoog, tegen de 65 tot 80 miljoen reizigers per jaar. De afgelopen week was het risico dat men op de luchthaven een besmettelijke, zieke reiziger met nCoV tegen het lijf liep daarmee kleiner dan 1 op de miljoen reizigers, nog los van de kans dat dit tot een overdracht geleid had.

Dit risico kan toe- of afnemen, afhankelijk van circulatie van het virus in China en elders, en af te schatten aan het aantal met nCoV besmette personen buiten China in relatie tot passagiersstromen.